

Podrobnosti o projektu:

Koordinator: **Socialno in šolski skrbstvo Thingeyjarsysla**

Ime projekta: **Social Return**

Številka projekta: **ISL/04B/F/PP-164002**

Trajanje projekta: **36 mesecev, od 1.10.2004 do 30.9.2007**

Proračun projekta: **475.470 EUR**

Donacija Leonardo da Vinci: **356.355 EUR**

Partnerji:

**Univerza v Akureyri,
Raziskovalni institut, Islandija**
Kontaktna oseba: Björk Sigurgeirs dóttir
www.rha.is

**Univerza v Firencah, Oddelek za
izobraževalne znanosti in kulturo,
Italija**
Kontaktna oseba: Giovanna Campani
www.unifi.it

**Rehabilitacijski center Valakupiai,
Litva**
Kontaktna oseba: Rasa Noreikyte
www.reabilitacija.lt

Atrium razvoj in inovacije, Nizozemska
Kontaktna oseba: Joost Thissen
www.atriumbv.nl

**Univerza v Mariboru, Fakulteta za
elektrotehniko, računalništvo in
informatiko, Slovenija**
Kontaktna oseba: Tanja K. Stjepanovič
www.feri.uni-mb.si

Kontakt za projekt:

Vodja projekta: **Soffía Gísladóttir**
Pórsstíg 4, 600 Akureyri, Iceland
+ 354 460 5721
soffia@simey.is
www.tingey.is

Projekt sofinancira Evropska skupnost v okviru programa Leonardo da Vinci.

Povzetek projekta Social Return

Glavni cilj tega inovativnega pilotskega projekta, imenovanega "Social Return", je razviti holistični in multidisciplinarni rehabilitacijski program ter ga ponuditi posameznikom s posebnimi potrebami in omejeno zmožnostjo zaposlitve. Program naj bi se izvajal na udeleženčevem lokalnem ali regionalnem območju.

Projekt je družno prizadevanje služb za zdravstveno varstvo, socialnih služb, agencij za integracijo, agencij za zaposlovanje in izobraževalnih institucij.

Ta projekt bo znatno povečeval izvedbo principa enakih možnosti za ljudi s posebnimi potrebami z uporabo holističnega, multidisciplinarnega pristopa, prilagojenega potrebam posamezniku na lokalnem nivoju.

Ciljna skupina: Posamezniki, ki prejemajo invalidsko pokojnjino, dolgotrajno nezaposlene osebe, mladi ljudje brez delovnih izkušenj oz. ustreznih poklicnih kvalifikacij, neaktivni odvisniki od drog in ostali z omejeno možnostjo zaposlitve.

Struktura projekta: Rehabilitacijski projekt je osnovan na profesionalno izvedenem multidisciplinarnem programu, ki zajema zdravstveno varstvo, psihološko pomoč in vodenje, pomoč pri socialnem razvoju, splošno izobraževanje in poklicno usposabljanje, pomoč pri iskanju zaposlitve ter pomoč pri opravljanju dela.

Glavni cilj tega integriranega projekta je ponuditi osebam s posebnimi potrebami celotno rehabilitacijsko in socialno vključitev v svoji in v svojo lokalno skupnost.

 Education and Culture
Leonardo da Vinci

Inovativni pilotski projekt,
katerega cilj je razviti holistični
in multidisciplinarni
rehabilitacijski program ter ga
ponuditi posameznikom s
posebnimi potrebami in
omejeno zmožnostjo
zaposlitve.

Predstavitev projekta Social Return

Glavni cilj inovativnega pilotskega projekta, imenovanega "Social Return", oz. "Povratek v družbo", je razvoj holističnega in multidisciplinarnega rehabilitacijskega programa za ljudi s posebnimi potrebami in omejenimi zaposlitvenimi sposobnostmi/ možnostmi. Program se izvaja v lokalnih okoljih udeležencev. Pilotski projekti so postavljeni v Húsavíku (mestecu v redko naseljenem, severovzhodnem delu Islandije), gosteje naseljenem, a večinoma ruralnem mestecu South Limburg na Nizozemskem, v Vilniusu, prestolnici Litve, v Pratu, industrijskem centru blizu Firenc v Italiji, in v Mariboru, na Inštitutu za rehabilitacijo republike Slovenije, enoti Maribor.

V vseh državah projektnih partnericah predstavlja projekt skupne akcije zdravstva (bolnišnic), dnevnih centrov, socialnih služb, uradov za zaposlovanje in izobraževalnih ustanov. V projekt so ob Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru vključeni tudi raziskovalni inštituti iz islandske univerze v Akureyriju, Università degli Studi di Firenze in Centre for European Studies and Education iz Nizozemske.

Projekt predstavlja nujen odziv na tveganje socialne izolacije naraščajočega števila oseb s posebnimi potrebami v različnih evropskih državah. V Sloveniji je bilo leta 2005 170.000 ljudi, ki so bili obravnavani kot ljudje s posebnimi potrebami, in 220.000 kronično bolnih ljudi. To predstavlja 8,5 % oziroma 11 % prebivalstva. Izolacija je bila že od nekdaj ena od najbolj prisotnih težav invalidnih in kronično bolnih ljudi v ekonomsko manj razvitih evropskih državah, tudi v Litvi. Povratek ljudi s posebnimi potrebami v običajno življenje in družbeno okolje je ena od najvišjih prioritet Evropske komisije, ki je bila pomembno začrtana predvsem v Evropskem letu invalidov in oseb s posebnimi potrebami (2003).

Rezultati projekta bodo omogočili implementacijo enakih možnosti za ljudi s posebnimi potrebami z uporabo holističnega, multidisciplinarnega pristopa, prilagojenega potrebam manjšim vzorčnim skupinam posameznikom na lokalnem nivoju. Eno od načel projekta je, da ljudje niso prisiljeni oditi iz svojih okolij in od družin, kot je to primer v obstoječih, večjih rehabilitacijskih centrih. V nekaterih primerih v centrih ljudje s posebnimi potrebami preživijo vse svoje življenje. Tam seveda skrbijo za njih, vendar so popolnoma izolirani in dejansko popolnoma odmaknjeni od sveta.

Ciljno skupino v Sloveniji predstavljajo predvsem posameznice in posamezniki, ki prejemajo denarna nadomestila zaradi invalidnosti ali dodatke za rehabilitacijo. Izbrali smo jih iz različnih skupin, ki so bile oblikovane na Inštitutu za rehabilitacijo republike Slovenije v Mariboru:

Program »Osnovne rehabilitacijske ocene«

V ta program se vključujejo invalidne in težko zaposljive osebe, ki so ovirane pri vključevanju v delovno okolje, ali pa imajo težave pri svojem delu. Instrumentarji, razvit v okviru projekta SOCIAL RETURN, bo lahko dobra dopolnitev in pripomoček ob zaključku programa ter v pomoč pri načrtovanju potrebnih aktivnosti za udeleženca.

Program »Učno podjetje«

To je integrirani program izkustvenega učenja za populacijo težje zaposljivih in invalidov.

Pomen holističnega pristopa pri programu je pomemben predvsem v možnosti za načrtovanje in pomoč udeleženc, predvsem na področju načrtovanja izobraževanja, dokvalifikacije in prekvalifikacije, področju zaposlitve, predvsem v povezavi s programi Aktivne politike zaposlovanja. Za načrtovanje programa so prav tako koristne informacije o stopnji invalidnosti in morebitnih psihičnih težavah.

Program "DLAN"

Program omogoča usposabljanje in vključevanje v delo invalidom in dolgotrajno brezposebnim osebam.

V tem programu je pomen holističnega pristopa pri programu uporaben za spremljanje razvoja in individualno načrtovanje posameznikov, vključenih v program Dlan. Pri tem bi bilo potrebno pristop nekoliko modificirati in prilagoditi nadaljnjam potrebam programa.

V drugi fazi projekta (za Islandijo, Italijo, Slovenijo in Litvo) bomo predstavnikom različnih značilnih skupin ponudili ustrezni program računalniškega izobraževanja.

Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru v sodelovanju z zunanjimi sodelavci pripravlja tečaj uporabe osnovnih računalniških znanj, »Miška ne grize«, prilagojen osebam s posebnimi potrebami in izveden s pomočjo sodobne tehnike »učenja na daljavo«. Gluhim in naglušnim bomo predstavili multimedijsko predstavitev »Zgodovina gluhih«.

Namen tega integriranega projekta je ponuditi osebam s posebnimi potrebami celovito rehabilitacijo in ponovno družbeno vključitev ter samostojno življenje v njihovih lokalnih skupnostih z namenom povečanja kakovosti življenja udeležencev projekta in njihovih družin. Kot lokalni rezultat sodelovanja posameznikov v projektu je predvideno, da bodo udeleženci lažje našli zase ustrezno zaposlitev, ali da bodo nadaljevali šolanje. Pričakovani rezultati projekta morajo seveda upoštevati velike razlike v sposobnostih in izobrazbi udeležencev. Nekateri prihajajo z osnovno izobrazbo; zanje je pričakovano napredovanje do srednješolske izobrazbe. Drugi, z zaključeno srednješolsko izobrazbo, lahko napredujejo in si pridobijo poklic ter se zaposlijo. Obe obliki osebnega razvoja je potrebno ceniti, čeprav bo projekt osredotočen na tiste udeležence, ki bodo lahko uspešno zaključili strokovno izpopolnjevanje.

Projekt se navezuje na druge projekte Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru, izvedene s sofinanciranjem Evropske unije, ki zagotavljajo dostopnost učenja na daljavo podobnim ciljnim skupinam s posebnimi potrebami (Phare CBRGD FOCUS-SIAT, Phare 2003 E-VINTER, še posebej pa Phare 2003 DISNET).